

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Cynllun Blynyddol 2014-15

Adroddiad Interim

Adroddiad Interim ar Gynllun Blynyddol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben 31 Mawrth 2015

Paratowyd y Cynllun Blynyddol ar y cyd gan yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 25(1) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013. Fe'i cyflwynwyd gerbron Cynulliad Genedlaethol Cymru o dan adran 26 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 ar 31 Mawrth 2014. Mae paragraff 3 (3) o'r atodlen i'r ddeddf yn nodi, 'o leiaf unwaith yn ystod pob blwyddyn ariannol, rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol a chadeirydd SAC lunio hefyd, ar y cyd, adroddiad ar arferiad swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol a SAC ('adroddiad interim').

Mae paragraff 3 (4) o'r atodlen yn nodi'r canlynol: 'Rhaid i adroddiad interim gynnwys (ymhlith pethau eraill) asesiad o'r canlynol:

- (a) y graddau y mae arferiad swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol a SAC wedi bod yn gyson â'r cynllun blynyddol a baratowyd am y flwyddyn o dan adran 25; a'r
- (b) graddau y gwnaed cynnydd tuag at gyflawni'r blaenoriaethau a nodwyd yn y cynllun.'

Mae'r adroddiad interim hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 a 30 Medi 2014 ac fe'i paratowyd ar y cyd gan yr Archwilydd Cyffredinol a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru

Isobel Garner
Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru

Cyhoeddwyd

71

o farnau
archwilio ariannol
ar gyfrifon cyrff
iechyd, llywodraeth
ganolog a
llywodraeth
leol

Cyhoeddwyd

8

adroddiad
archwilio
perfformiad
cenedlaethol

Cynhaliwyd

6

digwyddiad
dysgu ar y cyd
Arfer Da

Cyflwynwyd

25

o adroddiadau
gwella
blynyddol

Ardystiwyd

28

o gynlluniau
gwella mewn
llywodraeth
leol

Gostyngiad o

64%

mewn costau
cyflogres drwy
ddefnyddio
darparwyr
allanol

Gweithredwyd

system
adnoddau dynol
newydd er mwyn
awtomeiddio ein
prosesau ac
arbed amser
staff

Roedd
dros 90 y cant o'r
rhai a ymatebodd i'n
harolwg rhanddeiliaid
o'r farn bod Swyddfa
Archwilio Cymru yn
sylwebydd annibynnol
ac awdurdodol ar
sefyllfa ariannolcyrff
cyhoeddus

Uwchraddiwyd

Ein cyswllt
â'r rhyngwrdd er
mwyn rheoli'r
angen cynyddol i
drosglwyddo
data

2

o'n hyfforddeion
archwilio wedi ennill
gwobrau rhyngwladol am
eu perfformiad mewn
arholiadau

Cafodd y
Bwrdd ei
gyfansoddi'n llawn
o ganlyniad i ethol
dauaelod-gyflogai

Cynnwys

Neges gan yr Archwilydd Cyffredinol/Prif Weithredwr	6
Neges gan Gadeirydd Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru	7
Crynodeb Gweithredol	8
Gwaith yr Archwilydd Cyffredinol (a'i archwilwyr penodedig)	9
Trosolwg o'n dull archwilio	10
Archwilio ariannol	12
Archwilio perfformiad	14
Gohebiaeth a gwaith nas cynlluniwyd	17
Gwaith a Gomisiynwyd	18
Gwaith trawsbynciol	19
Rhaglen waith Swyddfa Archwilio Cymru	21
Gwaith i'w gynhelu ar y cyd gan Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol	24
Perfformiad ariannol	25

Neges gan yr Archwilydd Cyffredinol/Prif Weithredwr

Fy rôl fel Archwilydd Cyffredinol yw cyflwyno adroddiad ar ba un a yw'r canlynol yn wir:

- defnyddir adnoddau cyhoeddus mewn ffordd ddarbodus, effeithlon ac effeithiol;
- rhoddir cyfrif priodol am arian cyhoeddus; ac
- mae gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru yn gwella.

Wrth i gyrff cyhoeddus ymateb i bwysau ariannol digynsail ac wrth i'r galw am wasanaethau cyhoeddus a'r disgwyliadau ohonynt gynyddu, mae hyn yn bwysicach nag erioed.

Rwyf wedi parhau i gael budd o ymrwymiad a phroffesiynoldeb fy staff yn Swyddfa Archwilio Cymru wrth gynllunio gwaith sy'n gyson â'm Cod Ymarfer Archwilio ac sy'n cyrraedd y safonau ansawdd uchaf.

Bu hon yn flwyddyn heriol ond cynhyrchiol i Swyddfa Archwilio Cymru. Rydym wedi cyflwyno barn archwilio amserol mewn llywodraeth ganolog, y GIG a llywodraeth leol. Rydym hefyd wedi cyhoeddi ystod eang o adroddiadau ar destunau yn cynnwys Ariannu Canolfan Cywain yn y Bala drwy Arian Cyhoeddus, a Chytundebau Llywodraethu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr. Rydym wedi cefnogi'r gwaith hwn drwy gynnal cyfres o ddigwyddiadau dysgu ar y cyd er mwyn helpu i nodi a rhannu arfer da ledled Cymru.

Yn fewnol, rydym wedi ailstrwythuro'r uwch dîm rheoli ac wedi cyflwyno dwy rôl newydd o ran arweinyddion sector ar gyfer Llywodraeth Leol a Chyfiawnder Troseddol, ac ar gyfer Iechyd a Llywodraeth Ganolog, er mwyn gwella'r ffordd rydym yn canolbwyntio ar gyrff cyhoeddus yng Nghymru ac yn ymgysylltu â hwy, ar adeg o newid sylweddol yn y sector cyhoeddus yng Nghymru. Rydym hefyd wedi gwneud cynnydd da wrth wella diwylliant ac arweinyddiaeth yn Swyddfa Archwilio Cymru, ac wrth lywio a datblygu ein gweithlu ar gyfer yr heriau sydd o'n blaenau.

Rwy'n falch hefyd o nodi bod ein trefniadau llywodraethu newydd yn gweithio'n dda, ac rwy'n ddiolchgar am her, cyngor a chymorth adeiladol Bwrdd newydd Swyddfa Archwilio Cymru.

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru

Neges gan Gadeirydd Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru

Bu'r flwyddyn drosiannol hon yn un o newid mewnol sylweddol. Daeth Swyddfa Archwilio Cymru yn gorff corfforaethol ar 1 Ebrill 2014, ac fe'i cyfansoddwyd yn llawn ym mis Mai 2014 ar ôl ethol dau aelod-gyflogai. Daw aelodau'r Bwrdd o ystod amrywiol o gefndiroedd, ac mae ganddynt ystod eang o sgiliau a phrofiad. Mae ein trefniadau gweithio a'n cydberthnasau yn datblygu'n dda, fel y gallwn gynghori a monitro'r Archwilydd Cyffredinol, a darparu adnoddau ar gyfer ei waith.

Rydym yn awyddus i weld Swyddfa Archwilio Cymru yn helpu cyrff cyhoeddus yn gynyddol i lwyddo a chyflawni'r canlyniadau gorau i'r bobl a wasanaethir ganddynt. Rydym yn falch iawn o ganlyniadau arolwg rhanddeiliaid

diweddar a ddangosodd ansawdd ac effaith gadarnhaol ein gwaith. Roedd dros 90 y cant o'r ymatebwyr o'r farn bod Swyddfa Archwilio Cymru yn sylwebydd annibynnol ac awdurdodol ar sefyllfa ariannol cyrff cyhoeddus, ac rydym yn ymrwymedig i adeiladu ar y llwyddiant hwn.

Rydym hefyd wedi bod yn gweithio'n galed er mwyn sicrhau ein bod yn sefydliad atebol ac effeithlon sy'n cael ei redeg yn dda. Rydym wedi cyflawni amrywiaeth o welliannau i'n systemau a'n prosesau, gan gynnwys rhoi system adnoddau dynol newydd ar waith a gosod ein swyddogaethau cyflogres ac archwilio mewnol ar gontract allanol. Mae'r newidiadau hyn wedi arwain at wella gwasanaethau am gost is. Rydym hefyd wrthi'n datblygu Cynllun Busnes newydd ar gyfer 2015-2018 a fydd yn nodi ein nodau a'n hamcanion strategol ac yn rhoi sylfaen gadarn i ddarparu gwasanaethau symlach ac effeithiol dros y tair blynedd nesaf.

Mae hon eisoes wedi bod yn flwyddyn heriol ond gwerth chweil, ac mae'r Bwrdd a'r sefydliad cyfan yn ymrwymedig i gyflawni'r hyn sy'n weddill o'n rhaglen waith i'r un safonau uchel dros ail hanner y flwyddyn.

Isobel Garner
Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru

Crynodeb Gweithredol

Paratowyd yr Adroddiad Interim hwn ar Gynllun Blynyddol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben 31 Mawrth 2015 yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013. Mae'n nodi'r cynnydd a wnaed gennym yn ystod y chwe mis hyd at 30 Medi 2014 wrth gyflawni ymrwymiadau'r Cynllun Blynyddol.

Rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol tuag at gyflawni blaenoriaethau'r Cynllun, ac mae'r holl waith a gynlluniwyd naill ai wedi'i gyflawni neu'n mynd rhagddo yn unol â'r Cynllun. Mae hyn yn cynnwys:

- Cyflwyno 71 o farnau archwilio ariannol ar gyfrifon y canlynol:
 - 10 corff lechyd;
 - 21 o gyrff llywodraeth ganolog; a
 - 40 o gyrff llywodraeth leol.
- Cyflwyno'r canlynol:
 - wyth adroddiad cenedlaethol ac astudiaethau gwerth am arian;
 - 28 o dystysgrifau ar gynlluniau gwella ym maes llywodraeth leol;
 - 25 o adroddiadau gwella blynyddol; a
 - chwe digwyddiad dysgu ar y cyd Arfer Da.

Rydym hefyd wedi gosod ein gwasanaeth cyflogres ar gontract allanol, wedi rhoi systemau adnoddau dynol newydd ar waith er mwyn awtomeiddio ein prosesau ac arbed amser staff, ac wedi buddsoddi mewn technoleg newydd er mwyn gwella effeithlonrwydd o ran y defnydd a wneir o'n safleoedd a'n hasedau eraill.

Er na fu angen gwro'n sylweddol oddi wrth y cynllun y cytunwyd arno, rydym wedi gwneud gwaith ychwanegol yn ystod y cyfnod. Mae hyn yn cynnwys:

- Angen cynyddol i staff dreulio llawer o amser yn ymateb i ohebiaeth gan aelodau o'r cyhoedd a'u cynrychiolwyr etholedig sy'n codi pryderon am y ffordd y caiff arian cyhoeddus ei ddefnyddio gan gyrff cyhoeddus yng Nghymru. Mae rhywfaint o ohebiaeth wedi arwain at gynnal ymchwiliadau gwerth am arian llawn ac wedi arwain at gyhoeddi adroddiadau cyhoeddus. Mae gwaith arall yn mynd rhagddo a chyflwynir adroddiad arno yn ddiweddarach yn y flwyddyn.
- Adolygiad o'r broses o ddarparu ein swyddogaeth Archwilio Mewnol sydd wedi arwain at osod y swyddogaeth ar gontract allanol, gan arwain at arbedion cost o dros £50,000 y flwyddyn a gwella ansawdd ac effeithiolrwydd.

Gwaith yr Archwilydd Cyffredinol (a'i archwilwyr penodedig)

Helpu cyrff cyhoeddus yng Nghymru i lwyddo

- 1 Mae'r Cynllun Blynyddol ar gyfer 2014-15 yn disgrifio'r gwaith yr oedd yr Archwilydd Cyffredinol (a'i archwilwyr penodedig) yn bwriadu ymgymryd ag ef yn 2014-15 ac mae'n nodi eu prif flaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn. Cynlluniwyd y gwaith hwn i gyflawni nodau ac amcanion strategol yr Archwilydd Cyffredinol, sy'n cynnwys rhoi sicrwydd amserol o ran y broses o lywodraethu a gwarchod arian ac asedau cyhoeddus, darparu gwybodaeth ddefnyddiol a nodi ffyrdd y gellir gwella gwasanaethau cyhoeddus, y mae pob un ohonynt yn cefnogi'r nod o helpu cyrff cyhoeddus yng Nghymru i lwyddo.
- 2 Mae'r Cynllun Blynyddol yn cynnwys adrannau ar y canlynol:
 - Trosolwg o'r rhaglen waith
 - Archwilio ariannol
 - Archwilio perfformiad
 - Gwaith trawsbynciol
- 3 Mae'r adroddiad interim hwn yn rhoi crynodeb o'r cynnydd a wnaed wrth gyflawni'r gwaith a gynlluniwyd ar gyfer pob un o'r meysydd hyn yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 a 30 Medi 2014, ac mae'n cynnwys gwybodaeth ychwanegol am ohebiaeth, gwaith arall nas cynlluniwyd a gwaith wedi'i gomisiynu.
- 4 Mae'r adroddiad interim yn dangos y canlynol:
 - a mae swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru wedi bod yn gyson â'r Cynllun Blynyddol a baratowyd ar gyfer y flwyddyn o dan adran 25 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, heb unrhyw newidiadau sylweddol i waith a gynlluniwyd; a
 - b gwnaed cynnydd sylweddol tuag at gyflawni blaenoriaethau'r cynllun, ac mae'r holl waith a gynlluniwyd naill ai wedi'i gyflawni neu'n mynd rhagddo yn ôl y bwriad.

Trosolwg o'n dull archwilio

Ansawdd ein gwaith

- 5 Mae ansawdd cyffredinol ein gwaith yn hollbwysig i ni ac ym mis Ebrill 2014, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol God Ymarfer Archwilio newydd sy'n nodi'r egwyddorion sy'n sail i'r gwaith a wneir ar ei ran.
- 6 Rydym wedi cwblhau blwyddyn gyntaf contract tair blynedd ag Adran Sicrhau Ansawdd Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr (ICAEW) yn llwyddiannus, a gynlluniwyd i gymhwysu manwl gywirdeb allanol at ein prosesau adolygu ansawdd, ac rydym wedi ymateb yn dilyn ei hadolygiad o'n trefniadau ansawdd a sampl o'n ffeiliau archwilio.
- 7 Rydym yn parhau i weithio gyda sefydliadau archwilio cyhoeddus eraill yn y DU er mwyn cynnal adolygiadau cyfatebol gan gymheiriaid er mwyn sicrhau bod ein trefniadau ansawdd yn gwella'n barhaus.

Effaith ein gwaith

- 8 Mae deall barn ein rhanddeiliaid amdanom, a gwerthuso ein heffaith arnynt, yn bwysig er mwyn i ni allu gweithredu'n effeithiol a gwella'n barhaus. O gofio hynny, rydym yn cynnal arolwg o ystod eang o'n rhanddeiliaid yn rheolaidd ac yn gofyn iddynt am ein statws ac effaith y gwaith a wnawn. Gwnaethom gynnal ein harolwg diwethaf ym mis Mai a mis Mehefin eleni, ac mae llawer o'r barnau a fynegwyd yn yr arolwg yn dangos sefyllfa gadarnhaol, ac mewn rhai achosion, sefyllfa sy'n gwella ers yr arolwg diwethaf yn 2012.
 - roedd gan 74 y cant o'r rhai a ymatebodd hyder mawr yn ein gwaith archwilio ac yn ôl yr ymatebion, ni fynegodd neb ddiffyg hyder;
 - dywedodd 75 y cant o'r rhai a ymatebodd ein bod yn cynnig gwerth da neu wych am arian; ac
 - roedd 90 y cant o'r rhai a ymatebodd o'r farn ein bod yn sylwebydd awdurdodol ar sefyllfa ariannol cyrff cyhoeddus, drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser.
- 9 Rydym wedi gweld sgoriau cadarnhaol a gwell am ddefnyddioldeb neu werth ein gwaith i nodi a rhannu arfer da, a'r gwaith o archwilio cyfrifon. Fodd bynnag, mae ein rhanddeiliaid wedi nodi'r angen i ddatblygu rhai meysydd, ac rydym yn ystyried ffyrdd o wella proffil ein gwaith gyda chyrrff adolygu allanol fel Estyn, Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC), yn ogystal â'r Comisiynwyr, fel y disgrifir ym [mharagraffau 10 a 11](#).

Gweithio gyda chyrff adolygu allanol eraill

- 10 Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cydweithio â chyrff adolygu allanol eraill er mwyn helpu i gyflawni gwaith archwilio, arolygu a rheoleiddio cydgysylltiedig o ansawdd uchel ar draws gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, ac mae'n chwarae rhan weithredol ym menter 'Arolygu Cymru' sy'n hyrwyddo cydweithio rhwng Swyddfa Archwilio Cymru, Estyn, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) ac Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC). Mae'r pedwar parti hyn wedi cyd-ariannu rheolwr rhaglen sy'n darparu adnoddau penodol i fynd ar drywydd amcanion a gweithgareddau â blaenoriaeth menter Arolygu Cymru. Mae rheolwr presennol y rhaglen ar secondiad o Swyddfa Archwilio Cymru.
- 11 Ymhlith enghreifftiau o'r gwaith a wnaed gennym gyda chyrff adolygu allanol eraill eleni mae:
 - adolygiad dilynol o drefniadau llywodraethu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, a gynhaliwyd ar y cyd ag AGIC ac y cyflwynwyd adroddiad arno ym mis Gorffennaf 2014;
 - astudiaeth gwerth am arian barhaus ar Gonsortia Addysg Rhanbarthol sy'n cael ei chynnal ar y cyd ag Estyn; ac
 - astudiaeth llywodraeth leol ar Annibyniaeth Pobl Hŷn sy'n cael ei chynllunio a'i chynnal ar y cyd ag AGGCC a Chomisiynydd Pobl Hŷn Cymru.

Archwilio ariannol

12 Mae'r gwaith a wnaed gan ein Hymarfer Archwilio Ariannol yn cynnwys:

- archwilio cyfrifon;
- ardystio grantiau; ac
- archwiliadau a gynhaliwyd mewn ymateb i wybodaeth a gafwyd gan aelodau o'r cyhoedd, gwaith herio a gwrthwynebiadau a godwyd gan etholwyr llywodraeth leol.

Archwilio cyfrifon

13 Prif ffocws gwaith archwilio ariannol yr Archwilydd Cyffredinol a'r archwilwyr penodedig yw archwilio cyfrifon blynyddol cyrff cyhoeddus yng Nghymru a rhoi sicrwydd i'r cyhoedd bod arian cyhoeddus yn cael ei warchod. Yn ystod y cyfnod ers mis Ebrill 2014, rydym wedi cyflawni'r canlynol:

- Deg barn archwilio ariannol ar gyfrifon cyrff iechyd erbyn 30 Mehefin (yn unol â'r cynllun). Roedd tair barn wedi'u hamodi yn sgil achosion o dorri terfynau adnoddau awdurdodedig gan fyrddau iechyd lleol, a chyflwynodd yr Archwilydd Cyffredinol hefyd adroddiadau o sylwedd (ond heb amodi ei farn) ar gyfrifon tri bwrdd iechyd arall.
- Un ar hugain o farnau archwilio ariannol ar gyfrifon llywodraeth leol yn unol â'r cynllun. Roedd y farn ar gyfrifon cryno'r byrddau iechyd lleol wedi'i hamodi a chyflwynwyd adroddiad o sylwedd yn deillio o'r amodau ar gyfrifon sylfaenol byrddau iechyd unigol.
- Barn un llywodraeth leol ar yr ymddiriedolaeth prawf erbyn 30 Mehefin, a 39 o farnau ar gyfrifon prif gyrff llywodraeth leol erbyn 30 Medi. Disgwylwyd i ddwy farn arall gael eu cyflwyno erbyn 30 Medi, ond gohiriwyd un ohonynt hyd nes y caiff gwrthwynebiad ffurfiol mewn perthynas â chyfrifon y Cyngor ei ddatrys, ac roedd y gwaith o lofnodi'r farn archwilio ar gyfer Cyngor arall wythnos yn hwyr oherwydd digwyddiad ôl-fantolen a gododd ar fore 30 Medi.

Ardystio grantiau

- 14 Mae grantiau yn ffynhonnell allweddol o arian yng Nghymru ac yn 2014-15, disgwyliwn ardystio 32 o gynlluniau grant llywodraeth leol gwerth £3 biliwn. Mae trefniadau ardystio manwl eisoes wedi'u gwneud ar gyfer 22 o'r 32 o gynlluniau ac mae negodiadau'n mynd rhagddynt ag arianwyr y 10 cynllun sy'n weddill er mwyn i archwilwyr allu dechrau eu gwaith erbyn 30 Medi, neu'n fuan wedi hynny, sef y dyddiad y dylai awdurdodau fod wedi cwblhau eu hawliadau yn barod ar gyfer eu hardystio. Disgwylir tua 650 o hawliadau unigol ar draws y 32 o gynlluniau gwahanol, ac mae archwilwyr yn bwriadu cwblhau'r gwaith hwn erbyn mis Chwefror 2015.
- 15 Rydym yn gweithio gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) mewn perthynas â diddymu'r system budd-dal tai a chwblhau'r broses o gyflwyno Credyd Cynhwysol. Mae DWP yn disgwyl y bydd Credyd Cynhwysol wedi'i gyflwyno'n llawn erbyn 2017 ac, oherwydd y dylai gael ei weinyddu'n llawn gan DWP, ni fyddai gan awdurdodau lleol rôl i'w chwarae mwyach wrth gynorthwyo hawlwr gyda'u costau tai. Byddai hyn yn arwain at derfynu ein gwaith ardystio budd-daliadau mewn awdurdodau lleol a bydd colli'r llwyth gwaith hwn a'r incwm cysylltiedig yn cael ei gydnabod yn ein cynlluniau ariannol a gweithlu tymor canolig.
- 16 Mae Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) wedi diwygio ei threfniadau ar gyfer archwilio rhaglen Cronfeydd Strwythurol yr UE 2014-2020 sydd ar y gweill, ac ni fydd unrhyw ofyniad mwyach i gyfrifwyr adrodd (gan gynnwys Swyddfa Archwilio Cymru) ardystio hawliadau yn y fframwaith hwn. Yn lle hynny, caiff yr holl archwiliadau a rheolaethau ar gyfer rhaglen 2014-2020 eu cynnal gan WEFO ei hun. Rydym yn parhau i archwilio hawliadau gweddilliol o raglen 2007-2013 ond, wrth i'r prosiectau presennol ddod i ben, daw ein gwaith yn y maes hwn i ben yn y pen draw. Disgwylir i hyn leihau ein hincwm blynyddol £550,000 ac mae hyn eisoes wedi cael ei ystyried yn ein cynllun ariannol tymor canolig.

Gwaith ymatebol mewn llywodraeth leol

- 17 Mae deddfwriaeth yn rhoi'r hawl i etholwyr godi cwestiynau a gwrthwynebiadau gyda'r Archwilydd Cyffredinol a'r archwilwyr penodedig mewn perthynas â'r cyfrifon. Ceir hefyd hawliau cyffredinol i godi pryderon am y ffordd y mae cyrff llywodraeth leol yn defnyddio arian cyhoeddus. Gall hyn arwain at ohebiaeth helaeth ac archwilio cofnodion awdurdodau lleol, a gall arwain at gyhoeddi adroddiad cyhoeddus. Rydym yn parhau i ymateb i ohebiaeth a geir gan aelodau o'r cyhoedd yn ymwneud â'r pwerau cyfreithiol penodol hyn, ond nid oes unrhyw ohebiaeth wedi arwain at gyhoeddi adroddiad cyhoeddus yn ystod y cyfnod ers mis Ebrill 2014. Manylir ar ein gwaith mewn ymateb i ohebiaeth arall ym [mharagraffau 26 i 28](#).

Archwilio perfformiad

- 18 Nod ein gwaith archwilio perfformiad yw helpu i wella gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, ac, yn gyffredinol, mae'n perthyn i dair ffrwd fusnes:
- rhaglen dreigl o astudiaethau gwerth am arian i gefnogi gwaith craffu Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (PCC) y Cynulliad Cenedlaethol;
 - byrddau iechyd ac ymddiriedolaethau'r GIG: sy'n cynnwys rhaglen flynyddol o astudiaethau Cymru gyfan o gyrff y GIG a rhai prosiectau archwilio perfformiad pwrpasol lleol; a
 - llywodraeth leol (gan gynnwys parciau cenedlaethol a'r gwasanaethau tân ac achub); sy'n cynnwys rhaglen flynyddol o waith asesu gwelliant o dan Fesur Llywodraeth Leol 2009 ochr yn ochr â rhaglen o astudiaethau o gyrff llywodraeth leol.

Gwaith perfformiad cenedlaethol (gan gynnwys astudiaethau gwerth am arian)

- 19 Mae Cynllun Blynyddol 2014-15 yn crynhoi'r corff sylweddol o waith archwilio perfformiad cenedlaethol o fewn rhaglenni gwaith parhaus yr Archwilydd Cyffredinol, a all gwmpasu'r tair ffrwd gweithgarwch archwilio perfformiad a ddisgrifiwyd uchod. Yn ystod y chwe mis ers 1 Ebrill 2014, cyhoeddwyd wyth adroddiad:
- Arian cyhoeddus ar gyfer Canolfan Cywain, y Bala
 - Cronfeydd strwythurol yr Undeb Ewropeaidd, 2007-2013
 - Pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEETs) - adroddiad ar astudiaeth gwerth am arian
 - Pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant - canfyddiadau adolygiad o gynghorau yng Nghymru
 - Craffu ym maes Llywodraeth Leol
 - Menter Twyll Genedlaethol 2012-13
 - Trefniadau Llywodraethu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
 - Glastir (cynllun grantiau amaeth-amgylchedd)

- 20 Bwriadwn gyhoeddi o leiaf chwe adroddiad pellach yn ystod y cyfnod rhwng mis Hydref 2014 a mis Mawrth 2015 a fydd, ar y cyd â'r gwaith yr adroddwyd arno eisoes, yn helpu i gyflawni ymrwymiad yr Archwilydd Cyffredinol i gyflwyno rhwng 10 a 12 o gynhyrchion y flwyddyn i'w hystyried gan y PCC. O blith y rhain, mae dau adroddiad eisoes wedi'u cyhoeddi ym mis Hydref ar y canlynol:
- Rheolaeth ariannol a llywodraethu mewn cynghorau lleol 2012-13
 - GIG Cymru: trosolwg o berfformiad ariannol a pherfformiad gwasanaethau 2013-14
- 21 Ymhlith yr allbynnau eraill y bwriedir eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn mae'r adroddiad ar amseroedd aros y GIG, adroddiad ar astudiaeth genedlaethol llywodraeth leol, lechyd yr Amgylchedd (Cyflawni â Llai), a nifer o adroddiadau sy'n deillio o ohebiaeth a gwaith nas cynlluniwyd fel yr amlinellir ym [mharagraff 27](#) a [28](#).

Perfformiad y GIG

- 22 Yn ystod y cyfnod, rydym wedi cwblhau gwaith archwilio perfformiad lleol yng nghyffwrdd y GIG ar godio clinigol, ac mae ein gwaith lleol ar Nyrsio Ardal ar fin cael ei gwblhau. Mae elfen y gwaith ynghylch cynllunio a datblygu Aseiad Strwythuredig 2014 wedi'i chwblhau ac mae archwilydd wedi cael hyfforddiant yn barod ar gyfer cyflwyno'r gwaith hwn yn ddiweddarach yn 2014-15. Mae'r elfen o'r gwaith hwnnw ar reolaeth ariannol wedi'i chwblhau a'i defnyddio i lywio adroddiad cenedlaethol yr Archwilydd Cyffredinol a gyhoeddwyd ym mis Hydref ar GIG Cymru: Trosolwg o Berfformiad Ariannol a Pherfformiad Gwasanaethau 2013-14. Cwblhawyd y gwaith o ddatblygu'r astudiaeth o drefniadau Rheoli Meddyginiaethau a dechreuir ar y cam casglu data yn fuan, gyda'r nod o gwblhau'r gwaith erbyn mis Mai 2015. Mae gwybodaeth wrthi'n cael ei chasglu gan gyrff y GIG ar gyfer ein hadolygiad diagnostig byr o adnoddau a seilwaith Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh), y disgwylir iddo gael ei gwblhau cyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- 23 Cwblhawyd y cam cynllunio cychwynnol ar gyfer adolygiad o'r broses o reoli apwyntiadau dilynol cleifion allanol a disgwylir i'r gwaith hwn gael ei gynnal yn ystod hydref 2014 gyda'r nod o'i gwblhau tua diwedd y flwyddyn ariannol. Cwblhawyd gwaith ymchwil er mwyn nodi testunau addas ar gyfer adolygiadau arfer da i'w cynnal rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2014, a disgwylir i'r allbynnau gael eu cyhoeddi ar ddechrau 2015.

Llywodraeth leol

- 24 Cyhoeddwyd pob un o'r 28 o dystysgrifau cynlluniau gwella yn ôl y bwriad erbyn diwedd mis Gorffennaf 2014. Cyhoeddwyd pob un o'r 28 o adroddiadau gwella blynyddol ar gyfer 2013-14 erbyn diwedd y cyfnod a gwmpesir gan yr adroddiad interim hwn. Mae cynnydd yn cael ei wneud i gyflawni gwaith asesu rhaglen gwella 2014-15. Cyhoeddwyd pob un o'r asesiadau corfforaethol o 2013-14 ac, o blith y chwe asesiad a gynlluniwyd ar gyfer 2014-15, mae gwaith maes wedi'i gwblhau ar gyfer tri ohonynt ac mae'r rhai sy'n weddill wrthi'n cael eu cynllunio.
- 25 Mae adroddiadau ar yr astudiaethau o Drefniadau Craffu Llywodraeth Leol a NEETs wedi'u cyhoeddi a'u cyflwyno i'r PCC (gweler paragraff 19) ac mae cynnydd da wedi'i wneud mewn perthynas ag astudiaethau o lechyd yr Amgylchedd (sy'n rhan o gyfres o astudiaethau Cyflawni â Llai), Diwygio Lles a Diogelu, a disgwylir i'r adroddiadau gael eu cyhoeddi dros yr ychydig fisoedd nesaf. Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo ar astudiaethau o sefyllfa ariannol awdurdodau lleol, y disgwylir iddo gael ei gyhoeddi cyn diwedd y flwyddyn ariannol; gwasanaethau llywodraeth leol sy'n cefnogi byw'n annibynnol; a gwasanaethau hamdden (Cyflawni â Llai). Cwblhawyd y gwaith o adolygu datganiadau llywodraethu blynyddol a rhoddwyd adborth lleol i'r cyrff a archwiliwyd.

Gohebiaeth a gwaith nas cynlluniwyd

- 26 Yn ogystal â'r rhaglenni a gynlluniwyd a nodir uchod ar gyfer gwaith archwilio ariannol a pherfformiad, rydym yn gweld nifer gynyddol o faterion a phryderon yn cael eu codi gyda'r Archwilydd Cyffredinol, ynghyd â cheisiadau am ymchwiliad archwilio i faterion o'r fath. Nid yw'r cynnydd hwn yn y galw ar y swyddogaeth archwilio a'r disgwyliadau ohoni yn unigryw i Gymru, ac fe'i profwyd gan y swyddfeydd archwilio ym mhob rhan arall o'r DU. Nodwn fod Swyddfa Archwilio Cymru wedi sefydlu Tîm Ymchwiliadau er mwyn darparu'r adnoddau penodol sydd eu hangen i ymdrin â'r maes gwaith cynyddol hwn.
- 27 Mae llawer o'r gwaith hwn yn deillio o'r llif cyson o ohebiaeth gan aelodau o'r cyhoedd a'u cynrychiolwyr etholedig sy'n codi pryderon am y ffordd y mae cyrff cyhoeddus yng Nghymru yn defnyddio arian cyhoeddus, sy'n ychwanegol at y gwaith sy'n deillio o gwestiynau a gwrthwynebiadau i'r cyfrifon a nodwyd ym mharagraff 17. Gall pob gohebydd ddisgwyl i'w bryderon gael eu hystyried yn ofalus gan staff Swyddfa Archwilio Cymru a chael ymateb o sylwedd. Gall gohebiaeth o'r fath arwain at ymchwiliadau gwerth am arian llawn, fel yr adroddiad diweddar ar Ganolfan Cywain yn y Bala, a'r gwaith sy'n mynd rhagddo ar hyn o bryd ar Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio a Chronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru.
- 28 Mae PCC y Cynulliad Cenedlaethol hefyd wedi troi'n gynyddol at yr Archwilydd Cyffredinol i ymchwilio i faterion sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor hwnnw ac yn peri pryder iddo. Er enghraifft, mewn ymateb i geisiadau o'r fath, paratodd yr Archwilydd Cyffredinol ddau femorandwm a ddefnyddiwyd gan y Pwyllgor wrth lansio ei ymchwiliadau ei hun yn ystod 2014, ar gyflog uwch reolwyr ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru a'r Cyswllt Awyr rhwng Ynys Môn a Chaerdydd. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar hyn o bryd mewn ymateb i argymhelliad ffurfiol gan y PCC i ystyried effaith bosibl agweddau ar arferion preifat ar ddarpariaeth y GIG. Disgwylir i'r gwaith hwnnw gael ei gwblhau cyn diwedd y flwyddyn ariannol. Rydym hefyd wrthi'n paratoi memorandwm i'r PCC ar drefniadau llywodraethu'r GIG, y disgwylir iddo gael ei gyhoeddi ym mis Tachwedd 2014.

Gwaith a Gomisiynwyd

- 29 Mae'r Archwilydd Cyffredinol hefyd yn cael ceisiadau i wneud gwaith a gomisiynwyd yn arbennig, a gall gytuno i ymgymryd â gwaith o'r fath os oes ganddo'r pwerau i wneud hynny. Yn ystod y cyfnod hyd at 30 Medi, mae wedi cyflawni nifer o eitemau o waith a gomisiynwyd gan gynnwys:
- archwilio cyfrifon Llywodraeth Anguilla;
 - adolygu trefniadau llywodraethu'r Swyddfa Ystadegau Gwladol;
 - archwilio cyfrifon Coleg Gŵyr;
 - archwilio hawliadau Ewropeaidd ym Mhrifysgol Morgannwg;
 - archwilio nifer o gyrrff elusennol llywodraeth leol; a
 - chynnal adolygiad ar ran y Comisiwn Archwilio o'i bwyllgor archwilio.
- 30 Mae'r ffioedd archwilio a gafwyd mewn perthynas â gwaith a gomisiynwyd yn helpu i ategu incwm blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru.

Gwaith trawsbynciol

- 31 Gall ein gwaith archwilio lunio adroddiadau ar waith trawsbynciol, fel y memorandwm diweddar ar gyflog uwch swyddogion ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru, a'n hadroddiadau ar bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEETs), ac ar y Fenter Twyll Genedlaethol (nodir eu cwmpas a'u heffaith isod). Fodd bynnag, mae ein gwaith ar arfer da yn chwarae rhan hanfodol wrth hyrwyddo dysgu ar y cyd ar draws timau, sefydliadau a sectorau, yn ogystal ag o'r tu allan i Gymru.

Cyfnewidfa Arfer Da

- 32 Mae dull yr Archwilydd Cyffredinol o ymdrin ag arfer da yn cynnwys nodi a rhannu gwybodaeth am arfer da drwy nifer o ffyrdd, gan gynnwys y Gyfnewidfa Arfer Da. Gwnaed cynnydd da wrth gyflawni rhaglenni gwaith y Gyfnewidfa Arfer Da ar gyfer 2014-15, ac roedd chwech o'r 12 o ddigwyddiadau dysgu ar y cyd a gynlluniwyd wedi'u cynnal erbyn diwedd mis Medi. Ymhlith y rhain roedd seminarau ar reoli asedau gan gynnwys TG, Fflyd, Ynni, Adeiladau, Tir a Rheoli Cyfleusterau, a chafwyd presenoldeb da ym mhob un ohonynt. Rydym wedi cynnal y seminarau ar 'Ad-drefnu Gwasanaethau' ar gais Llywodraeth Cymru ochr yn ochr â nifer o sefydliadau partner ac rydym yn gweithio gyda phartneriaid eraill i ddatblygu digwyddiadau ar gyfer y dyfodol.
- 33 Rydym wedi cael adborth da mewn perthynas â gwerth ein gwaith ar Arfer Da. Yn ystod chwe mis cyntaf 2014-15, cawsom adborth cadarnhaol gan 94 y cant o'r cynadleddwyr a fynychodd y seminarau a 70 o 'addewidion i weithredu' gan y sawl a oedd yn bresennol, sydd wedi ymrwymo i roi menter arfer da ar waith a fydd yn helpu i wella gwasanaethau cyhoeddus neu sicrhau gwerth gwell am arian ym maes gwasanaethau cyhoeddus. Gwelsom hefyd gynnydd mewn gweithgarwch cyfryngau cymdeithasol mewn perthynas â'r Gyfnewidfa Arfer Da, gan gynnwys nifer y dilynwyr ar Twitter, nifer y bobl a ddarllenodd y blogiau a nifer y bobl a ymwelodd ag adran y Gyfnewidfa Arfer Da ar wefan Swyddfa Archwilio Cymru. Rydym yn parhau i gynnwys ffyrdd o nodi arfer da yn ein gweithgareddau archwilio prif ffrwd.
- 34 Rydym yn meithrin cysylltiadau agosach â chyrrff archwilio ar arolygu eraill y DU gan gynnwys y Swyddfa Archwilio Genedlaethol, Audit Scotland, a Swyddfa Archwilio Gogledd Iwerddon. Rydym hefyd wedi meithrin cysylltiadau â chyrrff archwilio ledled y byd, gan gynnwys Awstralia a Llywodraeth Nova Scotia yng Nghanada, a fydd yn cymryd rhan mewn dwy seminar dysgu ar y cyd.

Y Fenter Twyll Genedlaethol

- 35 Ymarfer cydweithredol ledled y DU a gynhelir bob dwy flynedd yw'r Fenter Twyll Genedlaethol sy'n paru data electronig o fewn cyrff y sector cyhoeddus a'r sector preifat a rhyngddynt er mwyn atal a chanfod twyll. Cyhoeddwyd ein hadroddiad ar ymarfer 2012-13 y Fenter ym mis Mehefin 2014 ac fe'i cyflwynwyd i'r PCC.
- 36 Ers iddi ddechrau yn 1996, mae ymarferion y Fenter wedi arwain at nodi twyll a gordaliadau gwerth dros £26 miliwn yng Nghymru, ac £1.17 biliwn ledled y DU. Mae'r arbedion yn effeithio ar arian cyhoeddus yn hytrach nag o reidrwydd ar y corff sydd wedi talu i gymryd rhan yn yr ymarfer. Mae'r PCC wedi nodi'n glir ei awydd i weld mwy o gyrff sector cyhoeddus yn cymryd rhan, ac rydym wrthi'n cynnig y dylai ein costau cylchol ar gyfer y Fenter gael eu hariannu gan Gronfa Gyfunol Cymru yn hytrach na thrwy'r ffioedd a godir ar gyrff a archwilir, er mwyn dileu unrhyw ddatgymhelliad i gymryd rhan.

Rhaglen waith Swyddfa Archwilio Cymru

Bod yn sefydliad atebol ac effeithlon a gaiff ei redeg yn dda

- 37 Prif amcan Swyddfa Archwilio Cymru yw bod yn 'sefydliad atebol ac effeithlon a gaiff ei redeg yn dda' ond mae ganddi hefyd nifer o gyfrifoldebau statudol, gan gynnwys:
- darparu adnoddau i'r Archwilydd Cyffredinol (gan gynnwys darparu'r staff a'r asedau sydd eu hangen iddo gyflawni ei swyddogaethau archwilio);
 - monitro'r modd y mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cyflawni ei swyddogaethau;
 - codi ffioedd a pharatoi Cynllun Ffioedd Swyddfa Archwilio Cymru a'i adolygu bob blwyddyn; a
 - rhoi cyngor i'r Archwilydd Cyffredinol ar y modd y mae'n cyflawni ei swyddogaethau.

Sefydlu ein trefniadau llywodraethu newydd

- 38 Blaenoriaeth allweddol yn ystod y cyfnod ers mis Ebrill 2014 fu sefydlu'r trefniadau llywodraethu newydd a sicrhau ein bod yn cyflawni ein hamcanion o fod yn sefydliad atebol ac effeithlon a gaiff ei redeg yn dda. Cyfansoddwyd y Bwrdd yn llawn ym mis Mai 2014 yn dilyn penodi un Archwilydd Cyffredinol a enwebwyd a dau aelod a etholwyd gan staff. Mae'r Bwrdd yn ymrwymedig i adolygu a gwerthuso datblygiad trefniadau llywodraethu unigryw Swyddfa Archwilio Cymru a phrofiadau aelodau'r Bwrdd.

Niferoedd staff a'r cymysgedd sgiliau

- 39 Sefydlodd Swyddfa Archwilio Cymru Bwyllgor Cymorth Busnes ym mis Gorffennaf 2014 er mwyn sicrhau trefniadau cynllunio ariannol, cynllunio'r gweithlu a rheoli risg sydd wedi'u cydgysylltu'n briodol. Bydd ei waith yn llywio adolygiad y Bwrdd o anghenion ein gweithlu, nawr ac yn y dyfodol.
- 40 Cydgysylltir gwaith y Pwyllgor Cymorth Busnes â'r broses o weithredu ein strategaeth contractio newydd, y cafodd gwahoddiadau i dendro ar ei chyfer eu cyhoeddi ym mis Medi 2014, a disgwylir i contractau fframwaith newydd fod ar waith ar gyfer blwyddyn archwilio 2015-16. Disgwylir i'r strategaeth arwain at fwy o waith archwilio gan staff Swyddfa Archwilio Cymru a fydd yn fwy cost-effeithiol, ac a fydd yn sicrhau mwy o hyblygrwydd wrth ddarparu adnoddau ar gyfer ein gwaith archwilio perfformiad.

- 41 Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn parhau i fuddsoddi yn nysgu a datblygiad proffesiynol ein staff er mwyn sicrhau bod ganddynt y sgiliau a'r arbenigedd sydd eu hangen i ymgymryd â gwaith awdurdodol a chredadwy ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru a thu hwnt. Yn ystod y cyfnod rhwng mis Ebrill a mis Medi 2014, mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi darparu amrywiaeth o hyfforddiant mewnol, ac wedi buddsoddi £104,482 mewn gweithgareddau dysgu a datblygu, y mae £31,245 ohono wedi'i wario ar astudiaethau proffesiynol. Bwriedir gwario £160,000 pellach erbyn 31 Mawrth 2015, a chaiff effeithiolrwydd y buddsoddiad hwn o ran diwallu anghenion nawr ac yn y dyfodol ei adolygu a'i asesu'n barhaus.
- 42 At hynny, mae gennym raglen hyfforddiant i raddedigion. Ar hyn o bryd, rydym yn penodi chwe hyfforddai graddedig bob blwyddyn. Mae'r hyfforddeion hyn yn treulio o leiaf bedair blynedd gyda ni yn astudio am gymhwyster cyfrifyddu proffesiynol. Eleni, enillodd dau o hyfforddeion Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr (ICAEW) wobrau rhyngwladol am eu perfformiad mewn arholiadau. Rydym yn ystyried ffyrdd o benodi mwy o hyfforddeion graddedig ac yn defnyddio hyn i gefnogi gwelliannau ehangach i drefniadau rheolaeth ariannol a chyfrifyddu sector cyhoeddus ledled Cymru.

Gwella ein systemau a'n prosesau

- 43 Fel rhan o'n hawydd parhaus i fod yn sefydliad effeithlon a gaiff ei redeg yn dda, rydym yn parhau i symleiddio ein systemau a'n prosesau lle y bo'n bosibl. O fewn y timau Adnoddau Dynol a Chyllid, canolbwyntiwyd ar symleiddio ac awtomeiddio prosesau er mwyn rhyddhau amser staff i weithio ar ychwanegu gwerth yn hytrach na gweithgareddau trafodol. Cyflwynwyd gwasanaeth cyflogres allanol newydd ym mis Mawrth 2014 sydd wedi arwain at arbedion cost o 64 y cant (£25,000) y flwyddyn. Mae'r system adnoddau dynol newydd a gyflwynwyd ym mis Ebrill 2014 wedi awtomeiddio prosesau ar gyfer monitro absenoldeb a salwch a chynnal a chadw manylion personol cyflogeion. Caiff y modiwlau e-recriwtio a dysgu a datblygu eu cyflwyno yn nhymor yr hydref 2014. Caiff system treuliau electronig newydd ei chyflwyno ym mis Hydref yn lle'r hawliadau papur presennol a'r trefniadau prosesu â llaw.
- 44 Gwnaethom adolygu ein Gwasanaeth Archwilio Mewnol a'i osod ar gontract allanol i BDO ym mis Mehefin 2014, a fydd yn sicrhau arbedion o £50,000 y flwyddyn. Bydd yr holl waith a wneir yn parhau i gydymffurfio'n llawn â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus(PSIAS), a bydd y trefniant newydd yn atgyfnerthu annibyniaeth, yn sicrhau mwy o adnoddau, gan gynnwys y gallu i ddefnyddio adnoddau ac arbenigedd ar yr adeg gywir, ac yn rhoi mwy o sicrwydd o ran fframwaith rheoli Swyddfa Archwilio Cymru.

- 45 Rydym wedi parhau i fireinio ein gwybodaeth am reolaeth ariannol a'n prosesau adrodd, a chymeradwyodd y Bwrdd gynllun busnes tair blynedd newydd ac adroddiad dangosfwrdd ategol ym mis Gorffennaf 2014, a gaiff ei dreialu yn rhan olaf 2014 cyn ei lansio'n ffurfiol ar 1 Ebrill 2015.
- 46 Mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo'r cynnig i gaffael system newydd i gynllunio, rheoli, cofnodi a storio ein gwaith archwilio a fydd hefyd yn rhesymoli ac yn symleiddio ein systemau TG gan y bydd hefyd yn disodli ein systemau cofnodi amser a rheoli adnoddau presennol.

Sicrhau effeithlonrwydd pellach wrth ddefnyddio ein hystâd a'n hasedau eraill

- 47 Yn ystod 2014-15, rydym wedi parhau i fuddsoddi yn ein hystâd er mwyn gwneud defnydd mwy effeithlon o ofod a sicrhau defnydd gwell o dechnoleg. Rydym wedi rhoi system archebu ystafelloedd cyfarfod newydd ar waith er mwyn gwneud defnydd gwell o'r adnoddau cyffredinol sydd ar gael yn ein prif swyddfeydd yng Nghymru. Rydym wrthi'n adolygu'r opsiynau ar gyfer lleoliad ein safle yng Ngogledd Cymru er mwyn llywio dadansoddiad cost a budd yn ddiweddarach yn 2014. Rydym wedi adolygu ein cynlluniau parhad busnes ac adfer ar ôl trychineb ym mhob un o safleoedd Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn sicrhau bod gennym yr adnoddau i ddelio â materion os byddant yn codi ac rydym wedi cynnal hyfforddiant gloymi mewn perthynas â'r meysydd risg uwch.
- 48 Gwnaethom gwblhau ein buddsoddiad mewn cyfarpar fideo-gynadledda ychwanegol ym mis Mai 2014 a diweddarau ein cyswllt â'r rhyngwrdd. Gwnaethom osod gweinyddwyr newydd yn lle'r rhai sy'n bodoli eisoes yn ein seilwaith rhithwir ym mis Gorffennaf 2014 a byddwn yn prynu elfennau newydd yn lle elfennau hynaf ein prif gyfleusterau storio data erbyn mis Mawrth 2015.
- 49 Yn ystod 2014-15, ein nod yw gwella ein perfformiad amgylcheddol yn barod ar gyfer gwneud cais am achrediad Lefel 5 (lefel uchaf) y Ddraig Werdd. Rydym wedi gwneud cynnydd da wrth leihau gwastraff ac wedi buddsoddi mewn dyfeisiau sganio aml-swyddogaeth effeithlon newydd er mwyn lleihau'r defnydd a wneir o ynni. Rydym yn datblygu ein trefniadau adrodd er mwyn sicrhau y rhoddir cyfrif cywir am allyriadau anuniongyrchol. Bwriedir i'r buddsoddiad mewn cyfarpar fideo-gynadledda ychwanegol leihau'r angen i deithio mewn car a'r nod yw lleihau nifer y milltiroedd busnes a deithir yn 2014-15.

Adolygu ein cynllun ceir fflyd a'n trefniadau teithio a chynhaliaeth

- 50 Daeth adolygiad ein harchwilwyr allanol o'n cynlluniau ceir fflyd a theithio a chynhaliaeth i ben ym mis Medi 2014, a bydd y Bwrdd yn ystyried eu hargymhellion yn ystod ail hanner y flwyddyn.

Gwaith i'w gynhelu ar y cyd gan Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol

- 51 Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 yn gosod y cyd-rwymedigaethau canlynol ar yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru:
- paratoi Amcangyfrif blynyddol o incwm a gwariant;
 - paratoi adroddiadau blynyddol ac interim; a
 - pharatoi cynllun blynyddol.
- 52 Disgwylir i'r Amcangyfrif ar gyfer 2015-16 gael ei gyflwyno i'r pwyllgor ym mis Hydref 2014 yn unol â'r gofyniad iddo gael ei osod gerbron y Cynulliad Cenedlaethol o leaf bum mis cyn dechrau'r flwyddyn ariannol y mae'n berthnasol iddi.
- 53 Gosodwyd Cynllun Blynyddol 2014-15 gerbron y Cynulliad Cenedlaethol ar 31 Mawrth 2014, ac fe'i hystyriwyd gan y Pwyllgor Cyllid ym mis Mai 2014. Paratowyd yr adroddiad interim hwn yn unol â'r gofynion statudol.
- 54 Cyhoeddwyd Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2013-14 ym mis Gorffennaf 2014 ynghyd â barn archwilio amodol ar y cyfrifon blynyddol.
- 55 Felly, bydd yr holl gyd-rwymedigaethau a osodwyd ar yr Archwilydd Cyffredinol a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru wedi'u bodloni eleni yn unol â'r gofynion statudol.

Perfformiad ariannol

- 56 Mae'r Amcangyfrif ar gyfer 2014-15 yn caniatáu ar gyfer gwariant refeniw o £23.515 miliwn ac incwm ffioedd (adnoddau sy'n cronni) o £17.639 miliwn. Mae Cronfa Gyfunol Cymru yn darparu £5.876 miliwn o arian refeniw a £0.98 miliwn o arian cyfalaf.
- 57 Ceir cymhlethdod cynhenid yn ein trefniadau incwm ffioedd gan ein bod yn cydbwysu amcanestyniadau incwm â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i beidio â chodi mwy na chost swyddogaeth. Roedd yr incwm ffioedd ar gyfer hanner cyntaf y flwyddyn o fewn dau y cant i'r hyn a ddisgwyliwyd ac ar hyn o bryd, disgwyliwn i'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn fod o fewn yr Amcangyfrif a gymeradwywyd. Byddwn yn parhau i fonitro hyn yn agos ac yn ystyried pa un a fyddai'n briodol cynnal adolygiad yn ddiweddarach yn y flwyddyn os bydd amcanestyniadau'n awgrymu y gallai'r adnoddau sy'n cronni fod yn fwy na'r Amcangyfrif (hynny yw, os yw'r incwm ffioedd gwirioneddol yn debygol o fod yn fwy na'r hyn a ragwelwyd gennym).
- 58 Roedd gwariant ar gyfer hanner cyntaf y flwyddyn o fewn chwech y cant i'r hyn a ddisgwyliwyd. Roedd y tanwariant yn bennaf oherwydd anawsterau a brofwyd wrth recriwtio i swyddi archwilio ynghyd ag amseru gwariant ar gontractwyr archwilio.
- 59 Ym mis Gorffennaf, diweddarwyd y Pwyllgor Cyllid mewn perthynas â chais posibl am Gyllideb Atodol yn ddiweddarach yn y flwyddyn er mwyn cyflawni'r gwaith hanfodol o gyflwyno systemau TG archwilio newydd yn lle'r rhai sydd gennym ar hyn o bryd. Ers hynny, mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo'r prosiect a fydd yn sicrhau parhad y System Archwilio Ariannol hanfodol, yn ogystal â gwella'r modd y caiff adnoddau eu rheoli a darparu datrysiad cofnodi amser mwy cost-effeithiol. Byddwn yn ariannu costau'r prosiect (yn 2014-15, £216,000 mewn arian cyfalaf; £46,000 mewn arian refeniw) o arbedion mewn gwariant mewn manau eraill o'r gyllideb. Ni fydd angen i ni geisio arian ychwanegol drwy Gyllideb Atodol, fel y nodwyd yn wreiddiol, ond yn lle hynny byddwn yn ceisio addasiad technegol er mwyn adlewyrchu gwariant cyfalaf yn lle refeniw.

Wales Audit Office

24 Cathedral Road

Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk